

Advies van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming betreffende een voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de instelling van „Eurodac” voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van Verordening (EG) nr. [...] (tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend) (COM(2008) 825)

(2009/C 229/02)

DE EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBECHERMING,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 286,

Gelet op het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met name op artikel 8,

Gelet op Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens⁽¹⁾,

Gelet op Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 inzake de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens⁽²⁾, met name op artikel 41,

Gelet op het verzoek om advies op grond van artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001, dat op 3 december 2008 van de Commissie is ontvangen,

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

I. INLEIDING

Raadpleging van de EDPS

- Op 3 december 2008 heeft de Commissie overeenkomstig artikel 28, lid 2, van Verordening (EG) nr. 45/2001 de EDPS om advies gevraagd over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de instelling van „Eurodac” voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van Verordening (EG) nr. [...] (tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend), (hierna: „het voorstel” of „het Commissie-voorstel”). In de preambule van de verordening dient expliciet naar deze raadpleging te worden verwezen.
- Zoals opgemerkt in de toelichting heeft de EDPS in een eerdere fase aan dit voorstel meegewerkt, en met vele van de punten die hij daarbij informeel aan de orde heeft ge-

steld, is in de definitieve tekst van het Commissie voorstel rekening gehouden.

De context van het voorstel

- Verordening (EG) nr. 2725/2000 van de Raad⁽³⁾ betreffende de instelling van „Eurodac” (hierna: de „Eurodac-verordening”) is op 15 december 2000 in werking getreden. Eurodac, een informatietechnologiesysteem dat de gehele Gemeenschap omspannt, is ingevoerd om de toepassing van de Overeenkomst van Dublin te vergemakkelijken, die ten doel had een duidelijke en werkbare methode aan te bieden om vast te stellen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asiolverzoek dat in een van de lidstaten is ingediend. De Dublinovereenkomst werd nadien vervangen door een communautair rechtsinstrument, Verordening (EG) nr. 343/2003 van de Raad van 18 februari 2003 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een asiolverzoek dat door een onderdaan van een derde land bij een van de lidstaten wordt ingediend⁽⁴⁾ (hierna: „de Dublinverordening”) ⁽⁵⁾. Eurodac is op 15 januari 2003 operationeel geworden.
- Het voorstel is een herziene versie van de Eurodac-verordening en de uitvoeringsverordening daarvan, Verordening nr. 407/2002/EG van de Raad, en heeft onder meer ten doel om:
  - de Eurodac-verordening op efficiëntere wijze te doen uitvoeren;
  - de samenhang te verzekeren met het acquis op het gebied van het asielrecht dat sinds de aanneming van bovengenoemde verordening tot stand is gekomen;
  - een aantal bepalingen te actualiseren ten einde rekening te houden met de feitelijke ontwikkelingen die sinds de aanneming van de verordening hebben plaatsgevonden;
  - een nieuw kader voor het beheer vast te stellen.
- Onderstreept dient te worden dat een van de voornaamste doelstellingen van het voorstel is de grondrechten, in het bijzonder de bescherming van persoonsgegevens, beter te doen naleven. In dit advies wordt nagegaan in hoeverre dit voorstel in voldoende mate aan deze eis voldoet.

⁽³⁾ PB L 316 van 15.12.2000, blz. 1.

⁽⁴⁾ PB L 50 van 25.2.2003, blz. 1.

⁽⁵⁾ De Dublinverordening wordt thans eveneens herzien (zie COM(2008) 820 def.) van 3.12.2008 (herschikking). Ook over dit voorstel voor een nieuwe Dublinverordening heeft de EDPS advies uitgebracht.

⁽¹⁾ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

⁽²⁾ PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1.

6. In het voorstel wordt rekening gehouden met de bevindingen in het evaluatieverslag van Commissie over het Dublin-systeem van juni 2007 (hierna: het „evaluatieverslag”), dat handelt over de eerste drie jaar waarin Eurodac operationeel was (2003-2005).
7. Terwijl in het evaluatieverslag van de Commissie wordt erkend dat het met de verordening ingevoerde stelsel over het algemeen bevredigend heeft gefunctioneerd, wordt hierin ook gewezen op bepaalde minpunten in verband met de doelmatigheid van de huidige bepalingen, en op de bepalingen die moeten worden aangepast om het Eurodac-stelsel te verbeteren en de toepassing van de Dublinverordening te vergemakkelijken. In het bijzonder wordt er in het evaluatieverslag op gewezen dat sommige lidstaten de vingerafdrukken te laat blijven toezenden. De Eurodac-verordening bevat momenteel slechts een zeer vage termijn voor de toezending van vingerafdrukken, hetgeen in de praktijk aanzienlijke vertragingen kan opleveren. Dit punt is cruciaal voor de doelmatigheid van het systeem, omdat iedere vertraging bij de toezending kan leiden tot een resultaat dat in strijd is met de in de Dublinverordening vastgelegde beginselen die moeten bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is.
8. In het evaluatieverslag werd eveneens beklemtoond dat het feit dat de lidstaten niet over een doeltreffende methode beschikken om elkaar over de status van een asielzoeker te informeren, er in vele gevallen toe geleid heeft dat de verwijdering van gegevens niet doelmatig wordt beheerd. De lidstaten die gegevens over een specifieke persoon hebben ingevoerd, weten vaak niet dat een andere lidstaat gegevens heeft verwijderd en beseffen daarom niet dat ook zij hun gegevens over dezelfde persoon moeten verwijderen. Bijgevolg kan niet voldoende gezorgd worden voor de inachtneming van het beginsel dat „gegevens niet langer mogen worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld”.
9. Voorts vormt, volgens de analyse in het evaluatieverslag, het feit dat onvoldoende gespecificeerd is welke nationale autoriteiten toegang hebben tot Eurodac, een belemmering voor het toezicht door de Commissie en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS).
- Invalshoek van het advies*
10. Omdat de EDPS thans voor Eurodac de rol van toezichthoudende autoriteit vervult, heeft hij een bijzondere belangstelling voor het Commissievoorstel en voor de positieve uitkomst van de herziening van het Eurodac-stelsel in zijn geheel.
11. De EDPS merkt op dat aan het voorstel diverse aspecten vastzitten die verband houden met de grondrechten van asielzoekers, zoals het recht op asiel, het recht op informatie in ruimere zin en het recht op de bescherming van persoonsgegevens. Gezien de taakomschrijving van de EDPS zal hij zich in dit advies vooral richten op de kwesties in verband met de bescherming van gegevens die in de herziene verordening aan de orde komen. In dit verband is de EDPS ingenomen met de aanzienlijke mate van aandacht die in het voorstel wordt geschonken aan het respect voor en de bescherming van persoonsgegevens. Hij neemt de gelegenheid te baat om te benadrukken dat het garanderen van een hoog niveau van bescherming van persoonsgegevens en een doelmatigere praktijkuitvoering daarvan beschouwd dienen te worden als een wezenlijke conditio sine qua non voor een betere werking van Eurodac.
12. Dit advies heeft vooral betrekking op de volgende wijzigingen in de tekst omdat die vanuit het oogpunt van de bescherming van persoonsgegevens het meest relevant zijn:
- het toezicht door de EDPS, inzonderheid in die gevallen waarin een deel van het beheer van het systeem aan een andere entiteit (bijvoorbeeld een particuliere onderneming) is toevertrouwd;
  - de procedure voor het nemen van vingerafdrukken, met inbegrip van de vaststelling van leeftijds grenzen;
  - de rechten van de betrokkenen.

II. ALGEMENE OPMERKINGEN

13. Het stemt de EDPS tot voldoening dat er met het voorstel gestreefd wordt samenhang te creëren met de andere rechtsinstrumenten die de oprichting en/of het gebruik van andere grootschalige IT-systemen beheersen. In het bijzonder is het verdelen van de verantwoordelijkheid voor de gegevensbank, evenals de manier waarop in het voorstel het toezicht geregeld is, in overeenstemming met de rechtsinstrumenten tot oprichting van het Schengen-informatiesysteem II (SIS II) en het Visa-informatiesysteem (VIS).
14. De EDPS merkt op dat het voorstel in overeenstemming is met Richtlijn 95/46/EG en Verordening nr. 45/2001. In dit verband is de EDPS vooral ingenomen met de nieuwe overwegingen 17, 18 en 19, volgens welke Richtlijn 95/46/EG en Verordening nr. 45/2001 van toepassing zijn op de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig de voorgestelde verordening door respectievelijk de lidstaten en de betrokken communautaire instellingen en organen.
15. Ten slotte wijst de EDPS op de noodzaak een volledige samenhang tussen de Eurodac- en de Dublinverordening te bewerkstelligen, en hij wenst van de gelegenheid die dit advies biedt gebruik te maken om ten aanzien van deze samenhang nadere aanwijzingen te verstrekken. Hij merkt op dat bepaalde aspecten met betrekking tot deze zaak in het voorstel reeds aan de orde komen, bijvoorbeeld in de toelichting, waarin voorzien is dat „met het oog op samenhang met de Dublinverordening (alook met het oog op gegevensbescherming, met name de inachtneming van het evenredigheidsbeginsel) de opslagperiode voor gegevens over onderdanen van derde landen of staatlozen van wie vingerafdrukken zijn genomen in verband met het illegaal overschrijden van een buitengrens, zal worden afgestemd op het einde van de periode waarin een lidstaat volgens artikel 14, lid 1, van de Dublinverordening op basis van deze informatie verantwoordelijk is (d.w.z. een jaar)”.

III. SPECIFIEKE OPMERKINGEN

III.1. Toezicht door de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming

16. De EDPS staat achter de manier waarop in het voorstel het toezicht geregeld is, alsook achter de specifieke taken die hem krachtens artikel 25 en 26 van het voorstel zijn toevertrouwd. In artikel 25 worden de EDPS twee taken met betrekking tot het toezicht toebedeeld:

- „controleren dat de verwerking van persoonsgegevens door de beheersautoriteit in overeenstemming met deze verordening geschiedt” (artikel 25, lid 1), en
- „ervoor zorgen dat ten minste om de vier jaar een audit van de activiteiten van de beheersautoriteit op het gebied van de verwerking van persoonsgegevens wordt verricht overeenkomstig internationale auditnormen”.

Artikel 26 handelt over de samenwerking tussen de nationale toezichthoudende autoriteiten en de EDPS.

17. De EDPS neemt er ook nota van dat met het voorstel een gelijkaardige aanpak wordt gevolgd als met het SIS II en het VIS: een gelaagd systeem van toezicht waar de nationale gegevensbeschermingsautoriteiten (DPA's) en de EDPS toezien op respectievelijk het nationale en het EU-niveau, met daartussen een systeem dat de samenwerking garandeert. De samenwerking zoals die met het voorstel wordt beoogd, is in overeenstemming met de huidige, doelmatig gebleken praktijk, die een nauwe samenwerking tussen de EDPS en de DPA's heeft gestimuleerd. Derhalve waardeert de EDPS het zowel dat met dit voorstel deze praktijk thans formeel wordt vastgelegd, als dat de wetgever gezorgd heeft voor samenhang met de wijze waarop bij andere grootschalige IT-systemen het toezicht wordt uitgeoefend.

III.2. Uitbesteding

18. De EDPS neemt er nota van dat in het voorstel niet wordt ingegaan op het uitbesteden van een deel van de taken van de Commissie aan een andere organisatie of entiteit (zoals een particuliere onderneming). Niettemin is het heel gebruikelijk dat de Commissie het beheer en de ontwikkeling van zowel systemen als communautaire infrastructures uitbestedt. Hoewel uitbesteding op zichzelf niet indruist tegen de eisen inzake gegevensbescherming, behoren er wel stevige garanties te worden ingebouwd dat bij het uitbesteden van activiteiten, Verordening (EG) nr. 45/2001, en daarmee het toezicht op de gegevensbescherming door de EDPS, steeds onverkort wordt toegepast. Daarnaast dienen op een meer technisch niveau aanvullende garanties te worden goedgekeurd.

19. In dit verband geeft de EDPS in overweging bij de herziening van de Eurodac-verordening daarin gelijkaardige wettelijke garanties op te nemen als in de rechtsinstrumenten

betreffende het SIS II, waarin bepaald is dat ook wanneer de Commissie het beheer van het systeem aan een andere instantie toevertrouwt, „deze delegatie niet ten koste mag gaan van effectieve controlemechanismen krachtens het Gemeenschapsrecht, ongeacht of het gaat om controle door het Hof van Justitie, de Rekenkamer of de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming” (artikel 15, lid 7, besluit en verordening inzake SIS II).

20. Deze bepalingen zijn nog stringenter in artikel 47 van de SIS II-verordening, dat als volgt luidt: „Indien de Commissie [...] haar taken aan een andere instantie of instanties delegeert, zorgt zij ervoor dat de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming het recht en de mogelijkheid heeft zijn taken volledig uit te voeren, met inbegrip van de mogelijkheid om verificaties ter plaatse te verrichten of de bevoegdheden uit te oefenen die de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming zijn toebedeeld op grond van artikel 47 van Verordening (EG) nr.45/2001.”.

21. Deze beide bepalingen maken voldoende duidelijk wat er moet gebeuren wanneer de Commissie een deel van haar taken aan andere instanties uitbestedt. De EDPS geeft daarom in overweging aan de tekst van het onderhavige Commissievoorstel bepalingen met dezelfde werking toe te voegen.

III.3. Procedure voor het nemen van vingerafdrukken (artikelen 3, 5 en 6)

22. In artikel 3, lid 5, komt de procedure voor het nemen van vingerafdrukken aan de orde. Volgens deze bepaling wordt „de procedure voor het nemen van vingerafdrukken bepaald en toegepast overeenkomstig de praktijk van de betrokken lidstaat en overeenkomstig de garanties die verankerd zijn in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind”. Als bepaald in artikel 6 van het voorstel is de minimumleeftijd voor het nemen van de vingerafdrukken van een verzoeker 14 jaar en worden de vingerafdrukken genomen uiterlijk binnen 48 uur na de indiening van het verzoek.

23. Allereerst benadrukt de EDPS dat ervoor gezorgd moet worden dat het voorstel in overeenstemming is met de Dublinverordening. Het Eurodac-systeem is opgericht om de Dublinverordening effectief te kunnen toepassen. Dit betekent dat indien de resultaten van de lopende herziening van de Dublinverordening gevolgen hebben voor de toepassing daarvan op minderjarige asielzoekers, dit zijn weerslag moet krijgen in de Eurodac-verordening ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ In dit verband vestigt de EDPS de aandacht op het feit dat in het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad dat op 3 december 2008 werd ingediend (COM (2008) 825 def.) een „minderjarige” gedefinieerd wordt als „een onderdaan van een derde land of statenloze van ten hoogste 17 jaar oud”.

24. Ten tweede zou de EDPS er ten aanzien van de vaststelling van de leeftijdsgrenzen voor het nemen van vingerafdrukken in het algemeen op willen wijzen dat uit de meeste thans beschikbare documentatie opgemaakt lijkt te kunnen worden dat de nauwkeurigheid van identificatie op basis van vingerafdrukken afneemt met het ouder worden. In dit verband verdient het aanbeveling het onderzoek naar de toepassing van vingerafdrukken dat thans in het kader van de implementatie van het VIS wordt uitgevoerd, van nabij te volgen. Zonder op de resultaten van dit onderzoek vooruit te lopen wijst de EDPS er reeds nu op dat het, met betrekking tot alle gevallen waarin het nemen van vingerafdrukken onmogelijk is gebleken of tot onbetrouwbare resultaten zou leiden, belangrijk is te kunnen terugvallen op fall back procedures, die wel volledig met het respect voor de waardigheid van het individu in overeenstemming moeten zijn.
25. Ten derde neemt de EDPS nota van de inspanningen die de wetgever zich getroost heeft om de bepalingen inzake het nemen van vingerafdrukken in overeenstemming te brengen met de internationale en Europese vereisten inzake de mensenrechten. Niettemin vestigt hij de aandacht op de problemen die zich in verscheidene lidstaten voordoen ten aanzien van de vaststelling van de leeftijd van jonge asielzoekers. Zeer vaak beschikken asielzoekers of illegale migranten niet over identiteitsdocumenten, en moet hun leeftijd dus worden bepaald ten einde vast te stellen of hun vingerafdrukken moeten worden afgenomen. Over de methoden die hiervoor worden gebruikt is in verschillende lidstaten veel te doen geweest.
26. In dit verband vestigt de EDPS de aandacht op het feit dat de Coördinatiegroep Eurodac⁽¹⁾ ten aanzien van dit punt een gecoördineerde inspectieronde gestart is, waarvan de resultaten, die in de eerste helft van 2009 worden verwacht, naar verwachting zullen bijdragen tot de totstandkoming van gezamenlijke procedures ter zake.
27. Als afsluitende opmerking betreffende dit punt acht de EDPS het noodzakelijk dat de procedures voor het afnemen van vingerafdrukken op EU-niveau zo veel mogelijk worden gecoördineerd en geharmoniseerd.

III.4. Beste beschikbare technieken (artikel 4)

28. In artikel 4, lid 1, van het voorstel is het volgende bepaald: „Na een overgangperiode wordt een beheersautoriteit, die uit de algemene begroting van de Europese Unie wordt gefinancierd, belast met het operationele beheer van Eurodac. De beheersautoriteit zorgt er in samenwerking met de lidstaten voor dat te allen tijde de beste voorhanden zijnde technologie wordt gebruikt voor het centraal systeem, onder voorbehoud van een kosten-batenanalyse.”. Hoewel de EDPS sympathiseert met de eis in artikel 4, lid 1, zou hij willen opmerken dat de uitdrukking „de beste voorhanden zijnde technologie” in bovenstaande bepaling beter vervangen kan worden door de zinsnede „beste beschikbare technieken”, waarmee zowel bedoeld wordt op de toegepaste technologie als op de manier waarop de installatie is ontworpen en gebouwd, en waarop zij wordt onderhouden en geëxploiteerd.

(¹) Een uitleg over het werk en de positie van deze groep is te vinden op <http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/site/mySite/pid/79>. Deze groep verzorgt een gecoördineerd toezicht op het Eurodac-systeem.

III.5. Eerder verwijderen van gegevens (artikel 9)

29. In artikel 9, lid 1, komt de procedure voor het eerder verwijderen van gegevens aan de orde. Deze bepaling verplicht de lidstaat van oorsprong „gegevens over een persoon die vóór het verstrijken van de in artikel 8 gestelde termijn het burgerschap van een lidstaat heeft verkregen in het Centrale systeem te wissen” zodra de lidstaat van oorsprong er kennis van heeft genomen dat de persoon in kwestie dat burgerschap heeft verkregen. De EDPS acht de verplichting om de gegevens te wissen een goede zaak, aangezien deze goed spoort met het beginsel van kwaliteit van gegevens. Daarnaast meent de EDPS dat de herziening van deze bepaling een goede gelegenheid vormt om de lidstaten te stimuleren procedures in te voeren die zorgen voor het betrouwbaar en tijdig (indien mogelijk geautomatiseerd) wissen van data wanneer een persoon het burgerschap van een van de lidstaten verwerft.
30. Verder wijst de EDPS erop dat artikel 9, lid 2, over het eerder verwijderen van gegevens opnieuw geformuleerd moet worden aangezien het in de voorgestelde bewoordingen onduidelijk is. Als stilistische opmerking geeft de EDPS in overweging in de Engelse versie het woord „it” te vervangen door „they” (hetgeen overigens geen gevolgen zou hebben voor de Nederlandse versie).

III.6. Bewaringstermijn van de gegevens betreffende onderdanen van derde landen die zijn aangehouden in verband met het illegaal overschrijden van de grens (artikel 12)

31. Artikel 12 van het voorstel betreft de bewaring van gegevens. De EDPS acht het feit dat de bewaringsperiode voor gegevens is vastgesteld op een jaar (in tegenstelling tot de twee jaar in de huidige tekst van de verordening) een goede toepassing vormt van het beginsel van kwaliteit van gegevens, volgens hetwelk gegevens niet langer mogen worden bewaard dan nodig is voor het doel waarvoor zij zijn verwerkt. Dit is een welkome verbetering van de tekst.

III.7. Lijst van de autoriteiten die toegang hebben tot Eurodac (artikel 20)

32. De EPDS is ingenomen met de bepaling volgens welke de beheersautoriteit een lijst publiceert van de autoriteiten die toegang tot Eurodac-gegevens hebben. Dit zal de transparantie bevorderen en zorgen voor een praktijkinstrument voor een beter toezicht op het systeem, bijvoorbeeld door de autoriteiten voor de gegevensbescherming (DPA's).

III.8. Registratie (artikel 21)

33. Artikel 21 van het voorstel heeft betrekking op het registreren van alle gegevensverwerkingsverrichtingen in het centraal systeem. In artikel 21, lid 2, is bepaald dat de registratie uitsluitend mag worden gebruikt voor het toezicht op de toelaatbaarheid van de gegevensverwerking vanuit het oogpunt van gegevensbescherming [...]. In dit verband zou kunnen worden verduidelijkt dat hieronder ook interne controlemaatregelen vallen.

III.9. Rechten van de betrokkenen (artikel 23)

34. Artikel 23, lid 1, onder e) van het voorstel luidt als volgt:

„Onder deze verordening vallende personen worden door de lidstaat van oorsprong ingelicht over [...]:

e) het bestaan van het recht van toegang tot de hen betreffende gegevens en van het recht te verzoeken hen betreffende onjuiste gegevens recht te zetten of hen betreffende onrechtmatig verwerkte gegevens te verwijderen, met inbegrip van het recht op het ontvangen van informatie over de procedures om die rechten te doen gelden en van de contactgegevens van de in artikel 25, lid 1, bedoelde nationale toezichthoudende autoriteiten die bevoegd zijn kennis te nemen van verzoeken betreffende de bescherming van persoonsgegevens.”.

35. De EDPS merkt op dat de goede werking van Eurodac staat of valt met een effectieve uitvoering van het informatie-recht. Bovenal moet er voor worden gezorgd dat de informatie op zodanige wijze wordt verstrekt dat de asielzoeker volledig inzicht krijgt in zijn situatie en de omvang van zijn rechten, alsmede in de procedurele stappen die hij kan zetten naar aanleiding van de in zijn zaak reeds genomen administratieve beslissingen.

36. Wat de praktische aspecten van de uitvoering van de rechten betreft zou de EDPS graag benadrukken dat de DPA's weliswaar bevoegd zijn voor het horen van verzoeken betreffende de bescherming van persoonsgegevens, maar dat de formulering van het voorstel de verzoeker (de persoon op wie de gegevens betrekking hebben) er niet van mag weerhouden zich met zijn verzoeken in de eerste plaats tot de verantwoordelijke voor de verwerking van de gegevens te richten. Het bepaalde in artikel 23, lid 1, onder e) lijkt in de huidige formulering in te houden dat de verzoeker zich met zijn verzoek — in alle gevallen en rechtstreeks — tot de DPA moet richten, terwijl de standaardprocedure en de praktijk in de lidstaten is dat de verzoeker zijn verzoek eerst richt tot de persoon die voor de verwerking verantwoordelijk is.

37. De EDPS stelt ook voor artikel 23, lid 1, onder e), zodanig te herformuleren dat de rechten van de verzoeker echt duidelijk worden. De voorgestelde formulering is onhelder, aangezien hieruit ook kan worden opgemaakt dat „het recht op het ontvangen van informatie over de procedures om die rechten te doen gelden [...]” een onderdeel vormt van het recht op toegang tot [...] gegevens en van het recht te verzoeken om [...] onjuiste gegevens recht te laten zetten. Voorts zijn, volgens de huidige formulering van deze bepaling, de lidstaten verplicht personen die onder de verordening vallen, te wijzen op het „bestaan” van hun rechten, maar niet op de inhoud daarvan. Aangezien het hier om een probleem van stilistische aard lijkt te gaan, geeft de EDPS in overweging artikel 23, lid 1, onder e), als volgt te lezen:

„Onder deze verordening vallende personen worden door de lidstaat van oorsprong [...] ingelicht over [...]:

e) het recht van toegang tot de hen betreffende gegevens en over het recht te verzoeken hen betreffende onjuiste gegevens recht te zetten of hen betreffende onrechtmatig verwerkte gegevens te verwijderen, alsmede over de procedures om die rechten te doen gelden en over hoe de in artikel 25, lid 1, bedoelde nationale toezichthoudende autoriteiten kunnen worden gecontacteerd.”.

38. Op grond van dezelfde redenering dient artikel 23, lid 10, als volgt te worden gelezen: „In elke lidstaat verleent de nationale toezichthoudende autoriteit indien noodzakelijk (of: op verzoek van de betrokkene) overeenkomstig artikel 28, lid 4, van Richtlijn 95/46/EG de betrokkene bijstand bij de uitoefening van zijn rechten”. Ook hier zou de EDPS willen benadrukken dat het in beginsel niet nodig is dat de DPA's in actie komen. De voor de verwerker van de gegevens verantwoordelijke persoon dient daarentegen te worden aangemoedigd op passende wijze op de verzoeken van de betrokkenen te reageren. Hetzelfde geldt wanneer samenwerking tussen autoriteiten uit verschillende lidstaten nodig is. Het zijn de voor de verwerking van de gegevens verantwoordelijke personen die als eersten verantwoordelijk dienen te zijn voor de behandeling van de verzoeken, en voor de hiertoe noodzakelijke samenwerking.

39. Wat artikel 23, lid 9, betreft, verwelkomt de EDPS niet alleen het doel van deze bepaling (namelijk om het gebruik van de „speciale zoekopdrachten” te controleren, zoals de gegevensbeschermingsautoriteiten in hun eerste verslag over de gecoördineerde inspecties hebben aanbevolen), maar neemt hij ook met voldoening kennis van de procedure die wordt voorgesteld om dit doel te bereiken.

40. Wat de methoden om de verzoekers te informeren betreft, verwijst de EDPS naar het werk van de Coördinatiegroep Eurodac. Deze groep buigt zich thans over deze kwestie in het kader van Eurodac teneinde — zodra de resultaten van de nationale onderzoeken bekend en gebundeld zijn — passende richtsnoeren te kunnen voorstellen.

IV. CONCLUSIES

41. De EDPS staat achter het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de instelling van „Eurodac” voor de vergelijking van vingerafdrukken ten behoeve van een doeltreffende toepassing van Verordening (EG) nr. [.../...] tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend.

42. De EDPS is ingenomen met de manier waarop in het voorstel het toezicht geregeld is en met de rol en de taken die hem in het nieuwe systeem worden toevertrouwd. Het beoogde model is in overeenstemming met de huidige gang van zaken, die doelmatig is gebleken.

43. De EDPS merkt op dat er met het voorstel naar wordt gestreefd samenhang te creëren met de andere rechtsinstrumenten die de oprichting en/of het gebruik van andere grootschalige IT-systemen beheersen.
44. De EDPS is ingenomen met de aanzienlijke aandacht die in het voorstel wordt geschonken aan het respect voor de grondrechten, en in het bijzonder aan de bescherming van persoonsgegevens. Zoals de EDPS eveneens heeft opgemerkt in zijn advies over de herziening van de Dublinverordening, acht hij deze aanpak een onmisbare voorwaarde voor de verbetering van de asielprocedures in de Europese Unie.
45. De EDPS merkt op dat gezorgd moet worden voor volledige consistentie tussen de Eurodac- en de Dublinverordening.
46. De EDPS meent dat, zowel ten aanzien van asielzoekers als ten aanzien van andere personen die onder de Eurodac-

procedure vallen, de procedures voor het afnemen van vingerafdrukken op EU-niveau beter gecoördineerd en geharmoniseerd moeten worden. Hij vraagt bijzondere aandacht voor het probleem van de leeftijdsgrenzen voor het afnemen van vingerafdrukken, en in het bijzonder voor de problemen die zich in verscheidene lidstaten bij het vaststellen van de leeftijd van jeugdige asielzoekers voordoen.

47. De EDPS dringt aan op verduidelijking van de bepalingen betreffende de rechten van de betrokkenen, waarbij hij in het bijzonder onderstreept dat in de eerste plaats de nationale verantwoordelijken voor de gegevensverwerking voor de toepassing van deze rechten verantwoordelijk zijn.

Gedaan te Brussel, 18 februari 2009.

Peter HUSTINX

*Europese toezichthouder voor
gegevensbescherming.*